

QUO VADIS 8

(2014 január)

A 2013-as év végére a Fidesz valós törekvései csaknem valamennyi szakértő számára egyértelművé váltak. A megjelent számos munka közül itt most Ripp Zoltán 2009-ben megjelent „Eltékozolt esélyek?” című munkáját, az elmúlt hónapokban megjelent „Magyar polip” című, "A posztkommunista maffiaállam" alcímű, Magyar Bálint nevével fémjelzett tanulmánykötetet, valamint Debreczeni József „A fideszes rablógazdaság” című könyvét emelem ki. Ripp Zoltánnak, a Fidesz 2010-es hatalomra jutása előtt közreadott elemzését az országgyűlési választások, különösen a kétharmados Fidesz győzelem hitelesítette. A másik két mű esetében a 2010 utáni hatalom-gyakorlás során megismert tények társadalompolitikai összefüggései, a Fidesz tevékenységének motiváló tényezői, a hatalom belső rendje és működési mechanizmusa vált a széles közvélemény számára is megítélhetővé.

Úgy gondolom, hogy mára már sok mindenben sikerült közelebb jutni a valósághoz nem csak szakértői szinten. A politikai munkában azonban még mindig az jellemző, hogy a tematikát a Fidesz „paravánján" látható (gyakran álságos, megtévesztő) napi ügyek alkotják, s nem kap kellő figyelmet a paraván mögött meghúzódó, átgondolt stratégián nyugvó, sorsfordító valóság. Mivel számomra mindig a távlatok, azok megalapozása, a jelennel való kapcsolódása, a jövő lehetséges befolyásolása volt a lényeges, az izgalmas feladat - az ellenzék mai koncepciótlan politikai tevékenysége kiábrándító. Ezt előre kell bocsátanom, hogy a leírtakat ennek figyelembevételével olvassák, értelmezzék.

A QUO VADIS egyes tanulmányainak megírásakor (s most is), az a cél vezérel, hogy markáns képet adjak a formálódó helyzetről és a várható következményekről. A fejlemények aztán (sajnálatos módon) olykor-olykor nem igazolják a leírtakat - de ezt vállalom. (Például: az MNB devizatartalékokat nem rabolták le, s így az államcsőd sem következett be. Nem jött létre az Orbán-Schmitt csere az államelnöki poszton...) Most a minimális célom, hogy a következő országgyűlési választások után ne lehessen majd azt mondani, hogy „ gondolta a fene” (Arany János , majd Fejes Endre után szabadon).

Ami miatt tehát a számítógép mellé ültem, most is ugyanaz, mint korábban. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy hová jutottunk, s mivel kell szembenéznünk? Szűkítve a választ: mi a tétje a 2014-i országgyűlési választásoknak ? Az ellenzék tevékenysége mennyire felel meg ennek a tétnek, felelősségnek? Milyen lehetőségek kínálóznak számára? Az ellenzék mit tehet a hátralevő szűk időtávon belül e lehetőségek kiaknázása érdekében?

A trend

Ahhoz, hogy a most következő országgyűlési választások kimenetelének kockázatát a valóságnak megfelelően ítéljük meg, számba kell vennünk a 2010 után kialakult, vagy már korábban is meglévő, de továbbélő folyamatokat. A várható trend alapján be kell mutatni – ha vázlatosan is – azt a társadalmi, gazdasági rendszert, amivel a választónak voksának leadásakor számolnia kell (kellene), ha a Fideszt támogatja. Néhány támpontot adó adat:

- Az **egy főre jutó GDP** terén jelentős növekedés után értük el az EU átlagos GDP-jének 65%-át, de az utóbbi években ez az arány-növekedés leállt, s a pozíciónk három helyet romlott. Az EU-n belül ma már a legszegényebb öt ország közé tartozunk, s közöttük is romlik a helyezésünk. A visegrádi négyek között sereghajtók lettünk (a rendszerváltás idején még csak a csehek előztek meg bennünket). A beruházások terén a 2000. év szintjére estünk vissza.
- Vásárlóerő paritáson az **egy lakosra jutó fogyasztás** terén 31.-ek vagyunk 42 ország között. Nem érjük el az EU átlag 40%-át (38,9%). Az egy főre jutó vásárlóerő terén Szlovákia néhány éve hagyott el bennünket, s ma már 30%-kal jobb nálunk (a 23. helyen vannak), Finnország a 10. helyet foglalja el. Magyarország e téren is lecsúszóban van.
- A **versenyképesség** terén három év alatt (130 ország között) a 48. helyről a 62. helyre csúsztunk vissza. Ez a visszaesés – az elmúlt évtizedeket tekintve – példátlan! A tudományértékelési rendszer (Scimago- csoport) rangsorában a magyar tudományos intézmények 2010 óta egyre hátrább sorolódnak.
- A **tudás termelés** (K+F), a **tudás átadás** (oktatás, ide értve az élethosszig történő tanulást is), a **tudás hasznosítás** (innováció) rendszerét a Fidesz kormány szétzilálta, a tudás szerepét leértékelte (munkaalapú társadalom), támogatását erősen korlátozta, az **autonóm működés** feltételeit módszeresen szűkítette. E téren is szembe megyünk a tudásalapú társadalmat preferáló EU-val.
- A Fidesz kormányzat működése hazánkat **nemzetközi** téren leértékelte és elszigetelte. A jogállami működés- a szólásszabadság erős korlátozása, a fékek és ellensúlyok rendszerének felszámolása, a piaci viszonyokba történő (kiszámíthatatlan) állami beavatkozások, a korrupció állami szintre emelése, a magántulajdon szentségének módszeres megsértése, a

diplomáciai kapcsolatokban megnyilvánuló barátságtalan stílus - Magyarország mozgásterét, érdekérvényesítő képességét és presztízsét példátlan mértékben lerontotta.

- A **társadalom kettészakadt**, de a folyamat még csak az elején tart. A lakosság mintegy fele a létminimumon, vagy az alatt él. A szegénység a társadalom egyes számú problémájává vált. A soha nem látott, s növekvő létbizonytalanság, a kilátástalanság, az egyes társadalmi csoportok szegregációja, a társadalmi felemelkedés lehetőségeinek beszűkülése a mindennapokat átszövő félelemmel párosul. A másik oldalon a gazdagok (15-20%) a szegények rovására gazdagabb lett -mert a gazdaság nem növekedett. A társadalom középrétegénél a lecsúszás réme sokkal erősebb, mint a felzárkózás reménye. Megindult a kivándorlás, melynek mérete már eddig meghaladja az '56-os forradalom után kialakult mértéket.

A Fidesz célrendszere

Centrális politikai erőtér. Elitcsere

„Orbán Kötcсэн – a 2010-es választások előtt jó fél évvel – világosan megfogalmazta:”a magyar politika következő tizenöt-húsz évét ne a duális erőtér határozza meg, amely állandó értékvitákkal, megosztó, kicsinyes és fölösleges társadalmi vitákat generál. Ehelyett huzamosan létrejön egy nagy kormányzó párt, egy **centrális politikai erőtér**, amely képes lesz arra, hogy a nemzeti ügyeket megfogalmazza – és ezt nem állandó vitában teszi, hanem a maga természetességével képviseli”A Fidesz közel egy éves működése e célkitűzés jegyében zajlott és zajlik, s ezért hűti nap mint nap a hatalmához fűzött reményeket. Azt a természetes reményt cáfolja nap mint nap, hogy a hatalom birtokában az ország felemelkedésén fog dolgozni. Hogy legalább látó távolságba hozza az itt élők számára az osztrák életszínvonalat. ... A kormány alig egy éves működése világossá tette, hogy tévedés ostoba, kontár kormányzásról beszélni....Van olyan rendszer, amelyben (csaknem) minden Orbán Viktorhoz kapcsolható döntés logikus, a helyén van, olykor merész és zseniális.“ Az idézet a QUO VADIS 1-ből való, 2011 márciusából.

Orbán és csapata profi módon kormányoz – a **kötcsei célt** szem előtt tartva. Az elmúlt majd négy év a centrális erőtér létrehozása feltételeinek kialakításával telt el. Az eredeti tőkefelhalmozás megvalósítása ugyanis egy olyan időszakban, amikor szabad tőke már nincs - nehéz ügy. El kell venni onnan ahol van. Attól akinek van. Ez persze rablás – ha a törvények uralkodnak a hatalom felett. Ahhoz, hogy a hatalom uralja a törvényeket az érvényes Alkotmányt, amire felesküdték(!), el kellett vetni. Az Alaptörvény és módosításai révén olyan törvények születtek tehát, amelyek jogszerűvé tették mások tulajdonának

elvétele. Az új törvények mellett a hatalom ténykedését ellenőrző intézmények élén kétharmaddal bebetonozott vazallusokról is gondoskodni kellett... Mindezen túl vagyunk, de a Fidesz számára az igazi ajándék az volt, hogy az ellenzék készületlennek és tehetetlennek bizonyult a kétharmad csapdájában. Ez a tehetetlenség az, amit a közvélemény a politikai szférában nem tud elfogadni, viszont megtorol.

- A jogi, államigazgatási feltételek kialakításának előrehaladtával neki lehetett látni a **tulajdonviszonyok átrendezésének**. Ez is megkezdődött a magánnyugdíjak elvételevel, folytatódott a föld pályázatokkal, a trafikokkal, az EU-s források pályázataival (1400 Mrd Ft!), a tankönyvkiadással, a takarékszövetkezeti hálózat átalakításával. Most a közszolgáltató cégek birtokbavételének első fázisánál (a gázt, a villanyt, a távhőt szolgáltató vállalkozások ellehetetlenítésénél) tartunk, a neve: rezsicsökkentés. Kiderült: a rendszer működik, jelentősebb ellenállást a társadalom nem tanúsított, az utóbbi pedig választási aduásként működik!
- Meddig kell a rablógazdaságot működtetni? Addig, amíg egy olyan kritikus tömegű vagyoni létre nem jön az Orbán család (klán) közvetlen felügyelete alatti hálózatban, amely az integritását, a megszerzett hatalmát egy más (akár ellenséges, értsd: tisztességes) orientációjú kormány működése esetén is képes megőrizni. Ezt nevezem az **új elitnek**. Ha ez sikerül, a kötcsei programot végrehajtotta az Orbán – Simicska vezette Fidesz.
- Ma még a centrális erőter sérülékeny. Az új elit létrehozásának csak a kezdeti lépésein van túl az Orbán kormány. A fideszes államelnök, a kétharmados törvények, a kulcspozíciókban levő, kilenc évre bebetonozott Orbán kliensek egy választási vereség esetén az ország működését megbéníthatják, de a rendszer további építését (esetleges fennmaradását) nem tudják garantálni. Számolni kell egy esetleges felelősségre vonás, számonkérés, vagyonelemekzés... lehetőségeivel is. Ha az igazságszolgáltatás például a sukorói ügyet tekintené etalonnak (ahol senkit sem ért kár), akkor a veszélyérzet komoly tényező lehet! Győzniük kell 2014-ben. Mindent - vagy semmit. **Ez a tét a Fidesz oldalán**. És ennek szem előtt tartásával alkották meg az új, manipulálható választási rendszert.

Az MSZP (az ellenzék) felelőssége

Az MSZP a 2011. júniusi kongresszusán reálisan értékelte a magyar társadalom helyzetét.”**A rendszerváltás még sikerrel hajtotta végre a pártállam lebontásának feladatait, de a hatékony, demokratikus állam helyett gyenge és tehetetlen (egyre gyengébb és egyre tehetetlenebb) állam alakult ki...A balliberális kormányok...ellenkező irányba haladtak, mint ami a közvélemény elvárása lett volna. A választók legsúlyosabb és legjogosabb kritikája a szocialista kormányokkal szemben éppen az államigazgatás gyengése,a törvényes rend lazulása, a korrupcióval szembeni tehetetlenség a hatalom nélküli kormányzás benyomása volt....Magyarországon a gazdasági csalódottság általános politikai csalódottsággal párosult...Mindez a rendszerváltásban való csalódás indulatait szító és meglovagoló Fidesz földcsuszamlásszerű győzelmét és a Jobbik parlamentbe jutását eredményezte.”**

A kongresszus Felhívása hitet tett amellelt, hogy „...erős baloldali néppártként, szövetségként tekintünk minden demokratikus ellenzéki erőre és szorgalmazzuk a velük való, program és érték alapú együttműködést, annak érdekében, hogy a legközelebbi választáson leváltsuk az Orbán kormányt”Ennek érdekében a párt „szövetséget köt más ellenzéki erőkkel. Ebben az esetben nem egy párt áll szemben Orbán Viktor rendszerével, hanem politikai mozgalmak szövetsége.

Az MSZP a kongresszusának intenciói szerint szervezetét megerősítette. Indította azokat a szakmai munkákat, melyekre támaszkodva (győzelme esetén) a kormányzati munkában létrehozható és felmutatható az a határozottság és dinamizmus, amit a korábbi években hiányolt a közvélemény, s amiért a választó szigorúan büntetett. A párt vezetésébe számos fiatal kapcsolódott be. A közvéleménykutatók mérései szerint zárult az olló az MSZP és a Fidesz-KDNP között 2013 januárjáig.(A Tárki szerint 2012 májusában az MSZP egy százalékra megközelítette a Fidesz-KDNP-t!) Az MSZP a legjobb úton volt ahhoz, hogy a társadalom vitathatatlanul váltó pártként kezelje.

2012-ben az országban igen jelentős társadalmi aktivitás bontakozott ki. A Fidesz kormányzása csaknem minden társadalmi csoport érdekét sértette a rendvédelmi dolgozóktól a nyugdíjasokon át a diákokig. Az országot **tüntetéshullámok** rázták meg. Az ezeket szervező civilek (a közhangulatnak engedve) igyekeztek távolságot tartani a pártoktól, s főként szakmai, érdeksérelmi ügyeket karoltak fel. A Fidesz ezeket a megmozdulásokat a résztvevők megosztásával, időhúzással, kifárasztással, megfélemlítéssel kezelni tudta. A pártok csak lassan, fokozatosan kaptak ezekben a megmozdulásokban szerepet. Az MSZP, mint az ellenzék legnagyobb pártja a hagyományos tömegrendezvényeit felhasználta politikai céljai kifejtésére, de ezek

tömegszerűsége nem volt meggyőző.. A tüntetéseknél a Milla rendezvényei voltak a kiemelkedőek. A politikai mondandó terén az MSZP- nek kellett volna egy erős, közös hangot megütöni, de ez nem sikerült. 2012 októberében Bajnai Gordon színre lépése, illetve a választásra való felkészülés a pártok szerepét felerősítette. A közös ernyő gondolat azonban - jóllehet mindenki elvben elfogadta - remény maradt, **hiányzott a stratégia, a közös akarat , a közös érdek.**

Az MSZP - a kongresszusán meghirdetett „**politikai mozgalmak szövetsége**“ gondolat jegyében - az általa megrendelt és a szakértői által kidolgozott **szakértői anyagok** széleskörű vitáját kezdeményezte. Tekintve, hogy a kormányzati munka valamennyi területét átfogó stratégiai programokkal csak az MSZP rendelkezett, ez a lépés az ellenzéki pártok, szervezetek, mozgalmak összefogójának pozíciójába helyezte a pártot. A 2013 januárjában megtartott kerekasztal összejövetele az Együtt-2014-en kívül minden érdekelt fél megjelent. Az MSZP ellenzéki vezető szerepe evidencia volt. Bajnaiék fél évnnyi időt kértek a pártjuk szervezése, valamint (s ez a lényeg) a saját stratégiai anyagaik kidolgozása érdekében. Több kerekasztal megbeszélés a januárit követően nem volt - érthetetlen okokból. Nem alakított ki az MSZP egy mindenki által elfogadható stratégiát, amivel a magyar lakosság elé lehetett volna állni: **ezt akarjuk, ezt fogjuk tenni.** Ekkor még egy év állt volna rendelkezésre, hogy a párt a lakosság döntő többségében tudatosítsa: **merre tart az ország, s mit kell tenni a felemelkedés, a boldogulás érdekében.**

A párt azonban nem élt pozícióelőnyével, s ezáltal sokan ítélték a helyzetet saját pozíciójuk megerősítésére alkalmasnak.

De a párton belül sem folytatódott a munka, hogy az egyes stratégiai anyagok megfelelően kapcsolódjanak egymáshoz, jöjjenek létre a lehetséges és szükséges szinergiák, a feladatok súlyozása és végrehajtásuk ütemezése összehangolt legyen... Amit különösen hiányoltam: nem fogalmazódott meg, nem jött létre egy olyan jövőkép, amit a lakosság elé tárhatott volna a párt. Mi, az „MSZP új innovációpolitikája“ c. stratégiai anyagunkban azt fogalmaztuk meg, hogy **zárkózzunk fel egy generáció alatt az EU fejlett régióihoz.** Ez a gondolat nem talált visszhangra az MSZP vezetésében.

A Haza és Haladás Közpolitikai Alapítvány keretei között az Együtt 2014, majd az Együtt-PM pártszövetség is készített - igen színvonalas - stratégiai anyagokat. Ezek megismerhetők voltak (s ma is azok), de az MSZP-s anyagokkal való összevetésükre nem került sor. A magam részéről ezt igényként felvettem - nem sok sikerrel. Idézek a Bajnai Gordonnak írt levelemből(2013 február 22): „ mint az „ MSZP új innovációpolitikája" c. tanulmányt kidolgozó szakértői csoport vezetője írok Önnek...

A "Bizalom, a jó kormányzás gazdaságpolitikája" igényes, korrekt munka. Mind igaz, ami benne van. Csak a cím hamis. Mert a jó kormányzáshoz több kell....

A gazdaságpolitika számára nem csupán az oktatás-, az innováció is stratégiai ügy. E téren az EU-ban lépéshátrányban vagyunk, lassan mindenkivel szemben... Ismét létre kell hozni a nemzeti innovációs rendszert...

A H&H tanulmány sajnálatos módon nem foglalkozik a kormányzati munka azon elemeivel, melyek a tudásalapú gazdaság új hangsúlyait képesek megteremteni....

Jó lenne, ha a továbbiakban a pártok, mozgalmak együtt keresnék a megoldást a - belső problémák nélkül is nehéz - XXI. századi kihívásokra."

Ma már nyilvánvaló, hogy a közös munka igénylése a pártok által nem preferált innováció témában (minimum) naivítás.

A szakértői munkák talán legfontosabb politikai hozadéka lehetett volna, ha széleskörű konzultációkat tartunk az **értelmiség** legjobbjaival. Ez a választás utáni teendők pontosítása-, a szövetségesi-, partner kapcsolatok kiépítése, a program „terítése“ terén, a párt melletti szellemi holdudvar (agytröszt) létrehozásában igen fontos lett volna. Megjegyzem: ez a hajó még nem ment el!

A **2013**-as év végül nem az összefogás, hanem az ellenzéki pártok, szervezetek **vitájának** jegyében telt el. Az MSZP egy igen színvonalas évértékelőt tartott, melyet regionális összejövetelek követtek. Elmaradt azonban a többi ellenzéki párttal, szervezettel való egyeztetés, rendszeres párbeszéd. A párt nem az összefogás szervezőjének posztját vállalta a politikai porondon, hanem rivalizáló partnerét. Ez **stratégiai hiba** volt: önmagát le-, a többieket felértékelte. A hibát tetézte, hogy a vita tárgya - sajnálatos módon - nem az ország, hanem a pártok jövőbeni helyzete, a választási lista helyeinek elosztása körül zajlott. Az pedig fel sem merült, a parlamenti székek elosztásán túl a remélt kormányzati posztokon is lehetne egyezkedni.

Az MSZP és az Együtt - PM megállapodás létrejött ugyan, de az pirruszi győzelemnek bizonyult. Nem a politikai összefogás, hanem a versengés, kirekesztés, széthúzás erősödött fel. Ezen az MSZP októberi Kongresszusa sem változtatott. A párt nem tárt az ország elé olyan átfogó programot, ami mögé az ellenzéki erők felsorakozhattak volna. Kihaszíratlan maradt e téren az október 23.-án megtartott nagygyűlés is, ahol (a baj nem jár egyedül) az MSZP elnöke **történelmi pillanatot** szalasztott el. Az összefogást követelő tömeget nem szövetségesként, megnyerendő választókként, hanem félrevezetett tömegként kezelte. Megsértett emberként, s nem Orbán Viktor kihívójaként hagyta el a pódiumot. Mindezt tetézte az ezt követő bűnbakkeresés és ízléstelen vita, majd a bajai választási siker utáni videó ügy dilettáns kezelése, a NAV vizsgálat indítása körüli hezitálás, a kapcsolódó tüntetésektől való távolságtartás. Mindez kiszorította a közbeszédből a párt választási programjának mondandóját, az

MSZP kongresszus üzenetét, melyet így mindmáig csak igen szűk kör ismer, s ezek is inkább a párt tagjai, semmint a bizonytalanok közé tartozó emberek. Más oldalról: a természetlen vita felerősítette a **választók apátiáját**, a pártoktól való idegenkedést, s azok véleményét, akik az ellenzék győzelmi esélyeit kétségessnek tartják a Fidessel szemben. Terjed az a vélekedés, hogy az MSZP valójában nem bízik a győzelemben, s a 2018-as választásokat tartja szem előtt. Ennek romboló hatását csak azzal lehetne megszüntetni, ha Mesterházy Attila nyilatkozatot adna ki, mely szerint vereség esetén a teljes pártvezetés lemond.

A 2013-as év az **ellenzék** számára az **elszalasztott lehetőségek** éve lett. A **Fidesz** ugyanakkor megkezdte a **választási osztogatást**. Továbbra is azt a gyakorlatot követte, hogy a megszorítások a választót a vállalkozókon, bankokon, egy, vagy több áttételen keresztül és késleltetve ériék (s a kormány „mossa kezeit“), a kiadáscsökkentés viszont óriási propaganda kíséretében, erősen túlozva, közös „harc sikerként“, közvetlenül érje a választópolgárt. Meghatározó szerepe a fokozatosan adagolt rezsicsökkentésnek volt és van.

Az ellenzék mindmáig nem találta meg az ellenszerét a kormány álságos, hazug, a választót becsapó gyakorlatának. Ez a közvéleménykutatásokban is megmutatkozik. Az Ipsos mérés szerint a összes választó körében 2012 decemberében az MSZP 15,6%-on állt a Fidesz 18,6%-jával szemben, ezek az adatok egy évvel később: MSZP: 15,4%, Fidesz: 26,1%. A pártpreferencia-olló egy év alatt többszörösére nyílt. Az **ellenzék választási esélyei csökkenőek és mára minimálisak**. Lehet ezen még változtatni? Vagy arra kell koncentrálni, hogy legalább a fővárost visszaszerezze az ellenzék?

Javaslatok

„A legtöbb ember számára többnyire nem a liberális gyakorlat, vagy a demokratikus szabályok legitimálják és teszik hitelessé a politikai rendszert, hanem a **rend és a kiszámíthatóság**. A legtöbb polgár sokkal kívánatosabbnak tart egy stabil autoriter rendszert, mint egy bukott demokráciát“ (Tony Judt: Balsors ül e tájon) A szerző nem rólunk ír (bár a balsors dolgában aligha van vetélytársunk), hanem az Amerikai Egyesült Államok és az Európai Unió országainak jelenlegi, a válság által felerősödött, kiéleződött társadalmi problémáiról fejt ki véleményét. Azt is jelezni kell, hogy az „autoriter állam“ és a „rablóállam“ fogalmak nála nem szinonimák. Az idézet oka az, hogy a szerző felhívja a figyelmet egy nagyon fontos dologra. A választó számára a **határozottság, a kiszámíthatóság, a törvényes rend, az erős, stabil kormányzás fontos érték**.

Hazánkban a választó kiábrándult a pártokból. Pártok nélkül azonban nincs választás, demokrácia. Mit lehet tenni?

1/ Az MSZP hirdessen (napokon belül) **teljes körű(!) összefogást**, és vereség esetére helyezze kilátásba a **konzekvenciák** levonását.

2/ Valamennyi párt üljön le egy „**kerekasztalhoz**“

- Fogadjanak el egy **demokratikus chartát**, ami tömören az alapértékeket tartalmazza.

- Döntsenek a valamennyi charta aláíró által létrehozandó **Nemzeti Összefogás Tömb** létrehozásáról.

- Válasszanak elnököt, aki **miniszterelnök** lenne **500 napig**, s aki az ezt követő választás után már nem vállalna politikai szerepet.

- Állítsák össze a **választási listát** és az **egyéni választási körzetekben indulók** jegyzékét.

- Nyilvánítsák az országgyűlési választást **alkotmányozó országgyűlési választásnak**.

3/ A miniszterelnök-jelölt állítsa fel az **árnyékkormányt**, amely

- összeállítja a **kormányprogramot**,

- a pártok javaslatait figyelembe véve **elosztja az állami feladatokat**,

- **cselekvési tervet** dolgoz ki a választást közvetlenül követő (várhatóan zavaros) időszak normális működési feltételeinek biztosítására.

Fontos feladat, hogy a nemzet egységét helyreállítsuk. A Fidesztől vissza kell venni a nemzet fogalmát, amit kisajátított. Vissza kell állítani a jogállamot. Az Alaptörvényt illegitimnek kell nyilvánítani. Minden törvényt semmissé kell tenni rövid határidővel, ami esküszegésen alapuló döntésen nyugszik. Az EU-val tudatni kell, hogy az európai normákat Magyarország maradéktalanul be kívánja tartani. Jeleznünk kell az eltökéltségünket, hogy az elmúlt évek sérelmeit az igazságszolgáltatás révén orvosolni kívánjuk.

Üdvözítő lenne, ha Magyarországot a következő években egy olyan köztisztviselőben álló személy vezetné, aki élvez minden tisztességes ember bizalmát. Aki képes a haza szolgálatában a pártérdekeken és egyéni ambíciókon felül emelkedni.

Még egyszer : **határozottság, kiszámíthatóság, törvényes rend, erős kormányzás** .

Rakusz Lajos

Budapest 2014. január 5.